

תפ"ח (חיפה) 24235-11-14 - מדינת ישראל נ' רומן גריבוב (עציר)

פלילי - חוק העונשין - עבירות אלימות

פלילי - חוק העונשין - עבירות המתה

var MareMakom = "תפח (חיפה) 24235-11-14 - מדינת ישראל נ' רומן גריבוב (עציר), תק-מח 2015(4),
{p.IDHidden{display:none ;" (04/11/2015)12218

בית המשפט המחוזי בחיפה

04 נובמבר 2015

תפ"ח 24235-11-14 מדינת ישראל נ' גריבוב(עציר)

בפני הרכב כב' השופטים:

רון שפירא, סגן נשיא [אב"ד]

אברהם אליקים

תמר נאות-פרי

המאשימה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשם	רומן גריבוב (עציר),
גזר דין	

השופט א' אליקים:

מבוא

בהכרעת הדין קבענו כי הנאשם קשר קשר עם א' בנו של המנוח ובצוותא חדא גרמו השניים בכוונה תחילה למותו באמצעות דקירות סכין בכל חלקי גופו. בעודו שוכב על הרצפה מתבוסס בדמו, נטלו מכיסו את מכשיר הטלפון הנייד, את ארנקו ובו כ-1,500 יורו במזומן ואת מפתחות רכבו.

בהתאם לכך הורשע הנאשם בעבירות של קשירת קשר לפשע-עבירה לפי סעיף 499(א) לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן-החוק), רצח-עבירה לפי סעיף 300(א)(2) וסעיף 29 לחוק ושווד בנסיבות מחמירות-עבירה לפי סעיף 402(ב) וסעיף 29 לחוק.

בהכרעת הדין לא קבענו מי מבין השניים ביצע את המעשים הספציפיים, קבענו כי במשך זמן ממושך

עמוד 1

תקף מי מהשניים (או שניהם) את המנוח תקיפה אלימה ואכזרית, על משך הזמן הארוך ניתן ללמוד ממספר הפגיעות-47, הכוללות 14 דקירות באמצעות סכין, מתוכם 3 דקירות עמוקות מאוד, הדקירה הקטלנית הייתה במרכז בית החזה, דקירה שחדרה את ליבו. במהלך התקיפה נעשה שימוש גם בחפץ נוקשה (שגרם לפגיעה באזור העיניים), וגם במכות שהביאו לדימומים תת עוריים, המנוח נאבק על חייו ונפגע כתוצאה מכך בשתי ידי. התוקף או התוקפים המשיכו במלאכתם גם לאחר שהמנוח נפל ושכב על הרצפה, שלב בו הוטח ראשו ברצפה מספר פעמים.

עוד קבענו כי לאחר הדקירות הרבות חיפשו השניים בכיסיו של המנוח ולקחו את ארנקו וכסף שהיה בו, מכשיר טלפון נייד ומפתחות רכבו ומיד לאחר מכן נמלטו מהמקום באמצעות רכבו, ורק תאונה שעשו בהמשך הביאה לנטישת הרכב.

ההנחה המקלה עם הנאשם בהכרעת הדין הייתה כי הקשר שקשרו השניים, היה לשם רציחת המנוח ללא כוונה מראש לגנוב את רכושו, אולם משגסס המנוח לעיני הנאשם ושותפו, סכין נעוצה בגבו והוא חסר אונים, תאוות בצע או המחשבות הפליליות שחלפו במוחם, הביאו אותם לביצוע שוד בנסיבות מחמירות.

ראיות לעונש

לנאשם אין הרשעות קודמות, מטעם המאשימה הוגשו 4 תצהירי נפגעי העבירה, אשת המנוח ושלוש בנותיו שגם העידו במהלך שמיעת הראיות (עדות תביעה 2,6,8,9 התצהירים סומנו ת/140 א' עד ת/140 ד').

תמצית טענות הצדדים

מאחר והנאשם הורשע בעבירת רצח בכוונה תחילה, עבירה שעונשה מאסר עולם חובה, התמקדו הטיעונים לעונש בשתי שאלות, האם יש להטיל על הנאשם עונש נוסף ובמצטבר בגין הרשעתו בעבירת שוד בנסיבות מחמירות ומה גובה הפיצוי שיש לחייבו לשלם לבני משפחת המנוח.

לטענת ב"כ המאשימה - במקרה זה הורשע הנאשם בביצוע שתי עבירות נפרדות (להבדיל מביצוע רצח תוך כדי ביצוע עבירה אחרת) ולכן ביקשה להשית בגין עבירת השוד עונש נפרד ובמצטבר. לטענתה במקרה זה מדובר בשני מעשים נפרדים, מעשה ההמתה בוצע בדם קר ובאכזריות, לא רק בשל האלימות הפיסית אלא גם בשל הבגידה הקשה מצד הנאשם באמונה של המשפחה.

לתמיכה בטיעוניה הפנתה לע"פ 6535/01 **קוזירוב נ' מדינת ישראל** (להלן-ענין קוזירוב) ולע"פ 2948/03 שנדון במאוחד עם ע"פ 3019/03 וע"פ 4017/03 **ברזובסקי נגד מדינת ישראל** (להלן-ענין ברזובסקי).

עוד הוסיפה כי בהתאם לתיקון 113 לחוק יש לקבוע מתחם עונש הולם של מאסר עולם אליו יצטברו 4 עד 7 שנות מאסר בפועל.

באשר ליחס בין הנאשם לבין א', לגביו נטען כי הוא סובל ממחלת נפש, על פי הראיות הוכח לטענתה כי הנאשם היה "המבוגר האחראי" אשר היה החזק מבין השניים והוביל את המהלכים.

לעניין הפיצוי הפנתה לתצהירי נפגעות העבירה ולעדויות במשפט, אשר איבדו את אב המשפחה שהיה

דמות מרכזית ומשמעותית בחיי כל המשפחה ובהסתמך על הפסיקה ביקשה לפסוק פיצוי גבוה ביותר לאשת המנוח ולכל אחת משלוש בנותיו.

לסיכום ביקשה להטיל על הנאשם עונש של מאסר עולם אליו יתווסף במצטבר עונש מאסר לתקופה שבין 4 ל-7 שנים, מאסר מותנה ופיצוי הולם של כל אחת מנפגעות העבירה.

לטענת ב"כ הנאשם - העונש ההולם את נסיבות העניין הוא עונש מאסר עולם כעונש יחיד, ולחלופין בלבד היה ויגזר עונש נפרד בגין עבירת השוד, ביקש כי ירוצה בחופף למאסר עולם.

לטענתו במקרה זה מדובר באירוע אחד לפי תיקון 113 לחוק שהוא גם מעשה אחד כמשמעותו בסעיף 186 לחוק סדר הדין הפלילי, וזאת בהתאם לקביעות בהכרעת הדין בדבר טיב האירוע, הקשר בין העבירות לרבות שימוש ברכב לשם מילוט, הזמן הקצר שחלף בין ביצוע שתי העבירות, העובדה כי מדובר בקורבן אחד והזיקה בין שתי העבירות. לתמיכה בטענותיו הפנה לע"פ 3834/10 שנדון במאוחד עם ע"פ 3953/10 **והבה נגד מדינת ישראל** (6.3.2013).

לחלופין, למקרה שייקבע מתחם עונש הולם לעבירת השוד ביקש לבחון את ענינו של הנאשם כבגיר צעיר תוך הפניה לנסיבותיו האישיות של הנאשם כמתואר בפרוטוקול הדין. למרות קשייו הנאשם לא היה מעורב בפלילים, סמוך לפני מעצרו נולד לו תינוק שהיום הוא כבן שנה ולכן המתחם לטענתו צריך להתחיל ולהסתיים בעונש של מאסר עולם ובכל מקרה ביקש להעמיד את עונשו של הנאשם בקצה התחתון של המתחם, מאסר עולם. עוד הפנה לסעיף 45 לחוק כפי שפורש בפסיקה ובמקרה זה יש לקבוע לטענתו כי הנאשם ירצה עונש אחד ויחיד במסגרת העבירה החמורה ביותר. לתמיכה בכך הפנה להנחות עובדתיות שנקבעו בהכרעת הדין ולפיהן הדקירות בוצעו על ידי א', לנאשם לא היה מניע וחלקו בביצוע המעשים קטן מחלקו של א', לתמיכה בטיעונו הפנה לע"פ 9059/03 **יוסבשויילי נגד מדינת ישראל** (21.3.2007) (להלן - ענין יוסבשויילי).

לעניין הפיצוי, ביקש להתחשב בעובדה כי הנאשם הוא חסר כל ומאחר ופיצוי יכול ליצור קושי לנאשם במסגרת שב"ס ולכן ולו לפני משורת הדין, להימנע מהטלת פיצוי כספי.

בתום הטיעונים הנאשם ביקש למסור באמצעות הסנגור שהוא לא מודה באשמה יחד עם זאת מביע צער על האירוע.

דין

מתחם העונש ההולם לעבירות שוד ורצח

הרשענו את הנאשם בביצוע 3 עבירות: קשירת קשר לפשע, שוד בנסיבות מחמירות ורצח.

השאלה היא האם כטענת הסנגור, מדובר באירוע אחד שהוא גם מעשה אחד ומכאן שהעונש היחידי שניתן להטיל על הנאשם הוא מאסר עולם ולכן גם אין מקום לקבוע מתחם עונש הולם או שמא כטענת המאשימה מדובר בשני מעשים נפרדים, לגבי השוד יש לקבוע מתחם ענישה שיתווסף למאסר עולם.

[אין מחלוקת בין הצדדים כי עבירת קשירת הקשר לפשע "נבלעת" בעבירת הרצח כך שאין להטיל בגינה עונש נוסף].

ההכרעה במחלוקת תעשה בהתאם לעקרון ההלימה שהוא העיקרון המנחה לפי תיקון 113 לחוק (ראו סעיף 40ב לחוק).

הפתרון למחלוקת יימצא בפרשנות שתי הוראות חיקוק רלבנטיות ולמען הנוחיות אביא את נוסחן להלן.
סעיף 186 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן-חוק סדר הדין הפלילי) שכותרתו "הרשעה בעבירות אחדות" קובע:

"בית המשפט רשאי להרשיע נאשם בשל כל אחת מן העבירות שאשמתו בהן נתגלתה מן העובדות שהוכחו לפניו, אך לא יענישנו יותר מפעם אחת בשל אותו מעשה".

סעיף 40 יג' לחוק שכותרתו "ריבוי עבירות" קובע:

"(א) הרשיע בית המשפט נאשם במספר עבירות המהוות אירוע אחד, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לאירוע כולו, ויגזור עונש כולל לכל העבירות בשל אותו אירוע".

"(ג) בגזירת העונש לפי סעיף זה, יתחשב בית המשפט, בין השאר, במספר העבירות, בתדירותן ובזיקה ביניהן, וישמור על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג העונש, ואם גזר עונש מאסר - לבין תקופת המאסר שעל הנאשם לשאת".

המחוקק עשה שימוש בשני מושגים שונים "מעשה" בחוק סדר הדין הפלילי ו"אירוע" בחוק העונשין, כפי שאפרט בהמשך בית המשפט העליון קבע כי מדובר בשני מושגים שונים וכי המושג "אירוע" הוא מושג רחב יותר, אירוע יכול לכלול מספר מעשים.

ניתן ללמוד על כך גם מתוכנו של ס"ק (ג) הנ"ל שמראה כי אירוע אחד יכול לכלול מספר עבירות ומספר מעשים.

עוד אדגיש כי אין מחלוקת בין הצדדים כי עובר לתיקון 113 לחוק כשנדונו עבירות רצח ביחד עם עבירות נלוות, למשל רצח נוסף בשל רציחת מספר קורבנות ובין אם רצח ועבירה כמו שוד, נקבע בין השאר כי בשל קדושת החיים והסלידה העמוקה ממעשים הפוגעים בערך חיי האדם, הוראת סעיף 186 לחוק סדר הדין הפלילי לא מנעה הטלת עונשים מצטברים, דהיינו מאסר עולם ביחד עם עונש של מאסר בפועל במצטבר, ראו למשל ענין קוזירוב אליו הפנתה המאשימה וע"פ 6867/06 עזאם נ' מדינת ישראל, (12.10.2008).

לטעמי תיקון 113 לחוק לא שינה דבר בנושא זה וההכרעה המהותית בסופו של יום תהיה על פי הקביעה האם מדובר במספר מעשים. גודלו של מתחם הענישה לגבי אירוע אחד תלוי במספר המעשים הכלולים בו ואין דינו של אירוע אחד הכולל מעשה אחד כדין אירוע אחד הכולל מספר מעשים, בוודאי שעה שמדובר במספר מעשים שכל אחד מהם חמור ודורש יחס הלימה מתאים.

על מנת להמחיש שתיקון 113 לחוק לא שינה את המצב המשפטי גם לעניין מתחם ענישה במקרים של רצח שבוצע עם עבירות נוספות אפנה לע"פ 9308/12 **עיסא נגד מדינת ישראל** (30.7.2015) (להלן- ענין עיסא), באותו מקרה נהג משאית סמי-טרלייר פגע בשורה ארוכה של כלי רכב, גרם למותו של אחד מהנהגים והורשע בסופו של יום ברצח, 7 מקרים של ניסיון לרצח, 4 מקרים של גרימת חבלה חמורה וסיכון חיי אדם. בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בחן את עונשו של אותו נאשם לפי תיקון 113, קבע כי כל אחת מהתנגשויות ברכבים מהווה אירוע נפרד, ובסופו של יום השית עליו עונש של מאסר עולם ועוד 40 שנה במצטבר. עד לדיון בערעורו של אותו נאשם בבית המשפט העליון חודדה ההלכה באשר למהות המושג אירוע ועל פי הניתוח העדכני קבע כב' השופט ס' גובראן כי במקרה זה מדובר באירוע אחד, הכולל מספר מעשים ולמרות זאת בית המשפט העליון השאיר את עונש מאסר עולם ביחד עם 40 שנות מאסר במצטבר, ללא שינוי, וכך נקבע באותו מקרה:

"לאחרונה, נערך דיון מפורט בשאלת המבחן הראוי לשאלה האם מדובר באירוע אחד או במספר אירועים בע"פ 4910/13 **ג'אבר נ' מדינת ישראל** (29.10.2014) (להלן: עניין ג'אבר)). בעניין ג'אבר, השופטת ד' ברק-ארז קבעה את מבחן "הקשר ההדוק", לפיו עבירות שיש ביניהן קשר הדוק ייחשבו לאירוע אחד, וכי ברגיל, יש לבחון האם נמצאה בין הפעולות "סמיכות זמנים" ואם הפעולות הן "חלק מאותה תוכנית עבריינית" (עניין ג'אבר, פסקה 5 לפסק דינה של השופטת ד' ברק-ארז). השופטת ברק-ארז קבעה כי השימוש במבחנים להבחנה בין "מעשה אחד" ל"מספר מעשים" יעשה כאשר תוחמים את גבולותיו של "אירוע אחד", ובית המשפט נדרש להשיב על השאלה האם בגדרו של אותו "אירוע" התבצע "מעשה אחד" או "מספר מעשים" (שם, פסקה 3 לפסק דינה של השופטת ד' ברק-ארז). השופט ע' פוגלמן הצטרף לתפיסתה העקרונית של השופטת ברק-ארז, וקבע כי הבחינה אם העבירות השונות שביצע הנאשם מהוות "אירוע אחד" היא תכליתית-פונקציונאלית, המעידות על מסכת עבריינית אחת (שם, פסקה 2 לפסק דינו של השופט ע' פוגלמן)...כיום, לפי המבחן שנקבע בעניין ג'אבר... לפי מבחן "הקשר ההדוק", יש לראות ברצף ההתנהגות כאירוע אחד שבגדרו בוצעו מספר מעשים, הואיל והעבירות שבהן הורשע המערער מקיימות ביניהן "קשר הדוק" במובן זה שהן התרחשו בסמיכות זמנים (באותו הבוקר), ושהן חלק מתכנית עבריינית אחת, שבה ביצע המערער מסע קטלני של הרג ואלימות כלפי כל אדם הנקרה

בדרכו... יצוין, כי בענייננו מדובר באירוע אחד אשר במסגרתו יש ריבוי של מעשים. במקרה כזה, התקרה העליונה האפשרית למתחם הענישה בגין האירוע היא צירופם של עונשי המקסימום שניתן להטיל בגין כל אחד מהמעשים (וראו עניין ג'אבר, פסקה 9 לפסק דינה של השופטת ד' ברק-ארז). על כן, ברי כי העונש שנגזר על המערער הוטל בגדרו של המתחם ואין הצדקה להתערבות ערכאת הערעור" (ההדגשה שלי א.א.).

עוד ראו לענין זה ע"פ 4289/14 שנדון ביחד עם ע"פ 4927/14 חנונה וברבי נגד מדינת ישראל (21.1.2015) כך נקבע ע"י כב' השופט י' דנציגר:

"אין בסיווגה של ההתרחשות העבריינית כאירוע אחד, כדי לכבול את בית המשפט לעונש המרבי הקבוע בצידה של העבירה החמורה ביותר שנעברה באותו אירוע. זאת, מכיוון שלאחר השלב הראשון, שבקביעת מספר האירועים המרכיבים את ההתרחשות העבריינית, על בית המשפט לעבור אל השלב השני ולבחון באופן מהותי-מוסרי האם אותו אירוע כולל מעשה אחד - או אז יוגבל בית המשפט לעונש הקבוע בצד העבירה החמורה בהתאם להוראת סעיף 186 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 - או שמא כולל אותו האירוע מספר מעשים, המצדיקים גזירה של מספר עונשים, בגין כל מעשה בנפרד" (21.1.2015).

לטעמי על פי קביעותינו בהכרעת הדין במהלך אירוע אחד ביצע הנאשם את שני המעשים, שוד בנסיבות מחמירות ורצח. גם אם הנחנו לזכותו כי התוכנית העבריינית הייתה בתחילה לרצוח, הרי במהלכו של הרצח וכלפי אותו קרבן בחרו הנאשם ושותפו גם לשדוד אותו. שני המעשים קשורים קשר הדוק זה בזה וכפי שקבענו האלימות כלפי המנוח שהסתיימה בתוצאה הטרגית של רצח, הכשירה את הרקע לביצוע השוד ואפשרה גם למנוע את התנגדותו לגניבת חפציו. סמיכות הזמנים, אותה הזירה ואותו הקרבן בשני המעשים מצביעים על מסכת עבריינית אחת כשמעשה בזוי מצטרף למעשה שפל.

העובדה שמדובר באירוע אחד אינה מבליעה בתוכו את כל המעשים כאילו לא נעשו ובקביעת קצהו העליון של המתחם יש להתייחס לכך שמדובר בשתי עבירות, האחת דינה עונש מאסר עולם וחובה והשנייה עונש מרבי של 20 שנות מאסר (סעיף 402(ב) לחוק), (המאשימה כאמור לעיל מבקשת לקבוע כי הקצה העליון של המתחם עומד על מאסר עולם בצירוף 7 שנים).

כפי שנקבע בעניין ג'אבר ובעניין עיסא לעיל "העונש המקסימאלי האפשרי שניתן להטיל בגין האירוע כולו הוא העונש שמתקבל מצבירת עונשי המקסימום בגין כל אחד מ"המעשים" הכלולים ב"אירוע". ולענין אופן קביעת המתחם ראו ע"פ 1127/13 גברזגיי נגד מדינת ישראל (15.1.2014) (להלן-ענין

גברזגיי):

"אחת השאלות המרכזיות בהקשר זה, היא כיצד יש לקבוע את מתחם הענישה כאשר לפני בית המשפט מספר עבירות המהוות אירוע אחד. לטעמי, גם בעניין זה, הכלל המנחה הוא שמירת ההלימה בין חומרת המעשה וגובה העונש, זאת בהתחשבות בערך חברתי שמגלות כל העבירות יחדיו; מדיניות הענישה הנוהגת של כל אחת מן העבירות ולבסוף גם הנסיבות של כל העבירות. ייתכן ובמקרה אחד, עבירה אחת תהיה הדומיננטית, והעבירות האחרות יהיו קשורות באותה העבירה. במקרה מסוג כזה, ייתכן ויהיה ראוי לומר כי מתחם הענישה ההולם את העבירות, מבוסס בעיקרו על העבירה הדומיננטית. אך כאמור, אין תשובה אחת ויחידה לעניין זה, וכל מקרה ידרוש הנמקה יסודית (וראו סעיף 40(ד1))."

בעת קביעת המתחם חשוב לזכור כי מדובר ברצח אכזרי, במהלכו הנאשם ושותפו פגעו בגופו של המנוח 47 פעמים, פגיעות הכוללות 14 דקירות באמצעות סכין כשכל העת המנוח נאבק על חייו, והעידו על כך, פצעי ההגנה על שתי ידיו כשדמו ניגר לעיניהם.

אם לא די בכך, הוכח כי הנאשם ושותפו המשיכו במלאכתם גם לאחר שהמנוח נפל ושכב על הרצפה, שלב בו הוטח ראשו ברצפה מספר פעמים. כאשר המנוח גסס או נפח את נשמתו וסכין נעוצה בגבו, הנאשם ושותפו חיטטו בכיסיו כדי לשדוד את ארנקו, מפתחות הרכב והפלאפון, מעשה זוועתי בפני עצמו.

במקרה זה נפגעו פגיעה קשה מאוד הערכים של קדושת החיים, כבוד האדם ובטחונו.

לא הוכח חלקו היחסי של כל שותף לעצם ביצוע המעשה, אך טענת הנאשם כי לא היה לו מניע, רק מחמירה את שפלות מעשיו ואני סבור כי צודקת המאשימה בייחסה למעשי הנאשם משקל רב יותר משל שותפו שהוא פגוע נפש ואזכיר כי בעת קביעת המתחם יש להתייחס גם לרכיב "האכזריות, האלימות וההתעללות של הנאשם בנפגע העבירה" (סעיף 40ט(א)(10) לחוק).

בענין **גברזגיי** הנ"ל, בנסיבות חמורות פחות קבע בית המשפט העליון מתחם שבין 34 ל-46 חודשי מאסר (שוד בצוותא, באלימות אך ללא שימוש בנשק חם או קר).

בע"פ 1521/14 **אלפקיר נגד מדינת ישראל** (16.9.2015) לא התערב בית המשפט העליון בגזר דין לפיו נדון נאשם ל-8 שנות מאסר, הנאשם באותו מקרה תקף באלימות מאבטחת ושדד את נשקה.

בע"פ 544/14 שנדון במאוחד עם ע"פ 1905/14, ע"פ 5791/14 וע"פ 5837/14 **מדינת ישראל נגד ראפת**, שוד אלים של קשישים, (3 מקרים), החמיר בית המשפט העליון בעונשו של המערער והעמידו על 7.5 שנות מאסר (המתחם שנקבע בבית משפט קמא היה בין 4 ל-7 שנים).

בהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, במידת הפגיעה בהן, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה אמליץ לחבריי לקבוע כי מתחם העונש ההולם במקרה זה הוא

מאסר במתחם שבין מאסר עולם בצירוף 4 שנים בפועל לבין מאסר עולם בצירוף 7 שנים בפועל (זהו גם המתחם שהוצע על ידי המאשימה).

העונש המתאים

במקרה זה לא עומדת שאלת שיקום על הפרק וממילא קימת חובת הטלת עונש מאסר עולם בגין עבירת הרצח.

באשר לרמת הענישה ראו למשל ע"פ 2304/12 **מטר נגד מדינת ישראל** (13.1.2015), באותו מקרה רצח הנאשם את שכנתו באמצעות סכין, הוא דקר את המנוחה מספר רב של פעמים ולאחר מכן שדד כסף שהיה בביתה, הנאשם נדון ל-4 שנות מאסר בגין עבירת השוד במצטבר לעונש מאסר העולם וגזר הדין אושר על ידי בית המשפט העליון.

בענין **קוזירוב** הנ"ל אליו הפנתה המאשימה, הוטל על הנאשם עונש של מאסר עולם ביחד עם 7 שנים במצטבר בגין שוד ועבירת סמים, בית המשפט העליון דחה את הערעור לעניין העונש וכך קבע, (חוות דעתו של כב' השופט מ' חשין ז"ל):

"מסקנתנו היא אפוא זו, שקיומן הנפרד והעצמאי של עבירת הרצח ועבירת השוד, והאכזריות המצמררת שבה בוצעה עבירת הרצח, מצדיקים - וביתר מצדיקים הם - את צבירת השוד לעונש מאסר העולם. לא מצאנו אפוא טעם טוב לסטות מהחלטתו של בית-המשפט המחוזי ואנו מחליטים לדחות את הערעור"

בעניין **ברזובסקי** הנ"ל אישר בית המשפט העליון עונש של מאסר עולם ביחד עם עונש של 5 שנים במצטבר, גם באותו מקרה דובר על רצח ושוד.

הסנגור הפנה לעניין **יוסבשילי** הנ"ל, בדבר הקריטריונים לפיהם יוחלט אם העונש של מאסר בגין עבירה נוספת יהיה חופף או מצטבר למאסר עולם. גם על פי ההלכה שנקבעה באותו ענין, העונש ההולם את התנהגותו האכזרית והשפלה של הנאשם הוא הטלת עונש של מאסר בפועל במצטבר, באותו מקרה נקבע כי בעת גזירת העונש יש "ליתן ביטוי הולם לערך קדושת החיים ובשל ההכרח להרתיע מפני נטילת חיי אדם" וכך נקבע במפורש בעניין **יוסבשילי**:

"נקבע בפסיקתנו כי כאשר נאשם הורשע ברצח ובביצוע מספר עבירות נוספות אחרות, אין מניעה משפטית להטיל עליו עונשי מאסר מצטברים לעונש המאסר עולם "מקום שהעבירות הנוספות הן בעלות חומרה מיוחדת ונסיבות ביצוען מצריכות תגובה עונשית מיוחדת...כדי לתת ביטוי עונשי הולם לחומרתן" (דברי השופטת פרוקצ'יה בע"פ 5329/98 דג'אני נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(2) 273, פסקה 7).

עוד אזכיר כי הלכת **יוסבשילי** התייחסה לסעיף 45(א) לחוק שבוטל במסגרת תיקון 113, ביטול שהמחיש את כוונת המחוקק, להחלת עקרון הלימה.

ראו לעניין זה, ע"פ 2544/12 **פטאפאה נגד מדינת ישראל** (4.8.2014) באותו מקרה הוטל לאחר תיקון 113 עונש של מאסר עולם ביחד עם מאסר למשך 20 שנה במצטבר, בגין עבירת רצח, סחר בנשק ועבירות רכוש.

בהתחשב בגילו הצעיר של הנאשם, בנסיבות חייו הקשות כפי שתוארו על ידי הסנגור, בילדו הרך ובהעדר עבר פלילי, אציע לחבריי להעמיד את העונש המתאים על 5 שנות מאסר. כמובן שאי נטילת האחריות וניהול המשפט לא ישמשו לחובת הנאשם.

באשר לפיצוי - אקדים ואבהיר כי מצבו הכלכלי של הנאשם אינו יכול לשמש שיקול לעניין עצם קביעת הפיצוי או גובהו וכמובן עומדת לו האפשרות לפנות למרכז לגביית קנסות באשר לפריסת הפיצוי לתשלומים.

ראו בנושא זה את עניין **עיסא הנ"ל** שכזכור הוטל בו עונש מאסר עולם עם 40 שנה במצטבר, בנוסף נפסק פיצוי למשפחת המנוח ופיצוי ליתר נפגעי העבירה וכך נקבע:

"רכיב הפיצוי הכספי הוא רכיב עונשי הנגזר בנוסף לרכיבי העונש האחרים, ותכליתו הענקת מזור לנפגע העבירה ולמשפחתו...לכה היא כי יכולותיו הכלכליות של העברייין אינן מהוות שיקול בקביעת שיעור הפיצוי".

נחשפנו במהלך שמיעת העדויות לטרגדיה הקשה שפקדה את אשת המנוח ו-3 בנותיו שהעידו לפנינו, חלקן תוך קושי נפשי רב, די בעיון בפרוטוקול עדותה של אשת המנוח שגילתה לראשונה את גופתו בדירתם המשותפת כשסכין נעוצה בגבו וכולו שותת דם.

מטעמי צנעת הפרט לא אפרט את הפגיעה הקשה שמלווה את כל אחת מנפגעי העבירה, ואפנה לתוכן כל אחד מתצהירי נפגעות העבירה (ת/140'א' עד ת/140'ד').

אמליץ לחבריי לפצות את כל אחת מ-4 נפגעות העבירה בסכום של 100,000 ש"ח מבלי שקביעת גובה הסכום תמנע מהן להגיש תביעה נפרדת לתביעת מלוא הפיצוי שנגרם וייגרם להן.

סיכום

לאור האמור לעיל אמליץ לחבריי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

-בגין רצח המנוח והקשר לרצוח - מאסר עולם (עונש חובה);

-בגין עבירת שוד בנסיבות מחמירות -5 שנות מאסר בפועל אשר ירוצו במצטבר לעונש מאסר העולם.

תחילת המאסר תימנה מיום מעצרו של הנאשם - 14.10.14;

-בשים לב למשכו של המאסר שאנו גוזרים אציע לחברי שלא להוסיף עוד עונש של מאסר מותנה. כמו כן נמנע מהטלת קנס כספי.

-הנאשם ישלם פיצוי בשיעור של 100,000 ש"ח לכל אחת מנפגעות העבירה, עדות התביעה מס' 2, 6, 8, 9. הפיצוי יופקד בקופת בית משפט עבור כל אחת מנפגעות העבירה עד לא יאוחר מיום 1.4.2016.

אברהם אליקים, שופט

השופט ר' שפירא, סגן נשיא [אב"ד]:

אני מסכים.

הפרשנות הנטענת, כאילו יש לראות באירוע מעשה אחד ועל כן לגזור עונש חופף לכל עבירה המתווספת לרצח הנורא, היא פרשנות שאינה מתיישבת עם תכליתו של חוק העונשין. פרשנות זו מובילה לתוצאה לפיה כל אימת שיבוצע רצח ותוך כדי כך או בסמוך לו מבחינת לוחות הזמנים תבוצע עבירה נוספת ושונה יהנה המבצע מחפיפת עונשים. פרשנות זו אינה מתיישבת עם תכלית הענישה ואף יש בה עידוד לבצע עבירות נוספות עובר לרצח, כי המבצע לא יהיה צפוי לעונש נוסף.

על כן אני מצטרף לעמדתו של חברי, השופט אליקים.

כך גם לעניין הפיצוי. אין ספק כי אין בכל סכום שנפסוק כדי להוות פיצוי ממשי שיכול לתקן את החורבן וההרס שאירע במשפחת המנוח. אין אלא לקוות שהמשפחה המיוסרת תוכל להתאושש ולהמשיך הלאה, כפי שאב המשפחה לבטח חלם ושאף. אולי בכך תהיה נחמתם.

רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]

השופטת ת' נאות-פרי:

אני מסכימה.

תמר נאות פרי, שופטת

סיכום

הוחלט, כאמור, לגזור את דינו של הנאשם כדלקמן:

- בגין רצח המנוח והקשר לרצוח - מאסר עולם (עונש חובה);

- בגין עבירת שוד בנסיבות מחמירות - 5 שנות מאסר בפועל אשר ירוצו במצטבר לעונש מאסר העולם.

תחילת המאסר תימנה מיום מעצרו של הנאשם - 14.10.14;

- בנסיבות העניין לא מצאנו מקום לגזור על הנאשם עונש נוסף של מאסר מותנה או קנס כספי.

הנאשם ישלם פיצוי בשיעור של 100,000 ש"ח לכל אחת מנפגעות העבירה, עדות התביעה מס' 2, 6, 8,

9. הפיצוי יופקד בקופת בית משפט עבור כל אחת מנפגעות העבירה עד לא יאוחר מיום 1.4.2016, שאם לא כן יישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד למועד התשלום המלא בפועל.

הוסברה לנאשם זכותו לערער לבית המשפט העליון בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ב חשוון תשע"ו, 04 נובמבר 2015, במעמד הנאשם, ב"כ הנאשם וב"כ המאשימה.

תמר נאות פרי, שופטת

אברהם אליקים, שופט

רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]